

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

فیستول و فیشر

واحد آموزش سلامت

تهیه : میثم حیدری (کارشناس پرستاری)

تنظیم : رزیتا بخشی زاده

(سوپروایزر آموزشی)

مشاور علمی :

سرکار خانم دکتر افروز صادقی سروستانی

منبع : برونر و سوارث

مهر ماه ۹۸

فسا ، بیمارستان حضرت ولیعصر (عج)

آدرس : میدان ابن سینا   تلفن : ۰۷۱-۵۳۳۱۵۰۱۸

وب سایت : vh.fums.ac.ir

مقدمه:

فیستول مقعد یک مجرای باریک ، لوله ای و فیبروزه است که از منفذ باز پوست اطراف مقعد به داخل مجرای مقعد گسترش می یابد . فیستول ها معمولا حامل عفونت هستند ، معمولا بدنبال عفونت یکی از غدد دیواره ی مقعد ، آبنسه ایجاد می شود که گاهی به خارج از مقعد راه پیدا می کند .

علائم و نشانه های بیماری :

- نشت چرک یا مدفوع از لوله های پوستی
- عبور گاز یا مدفوع از لوله های واژن و مثانه
- تب و علائم ناشی از عفونت هم ممکن است ظاهر شود.

فیشر (شقاق)

به ترک یا شکاف در قسمت تحتانی مجرای مقعد **شقاق** گویند . شقاق ممکن است به دلیل اضطراب ، یبوست ، استفاده بیش حد از ملین ها و صدمه به مقعد و رکتوم بوجود آید .

علائم و نشانه های بیماری :

- ❖ دفع دردناک مدفوع
- ❖ سوزش ، خارش و خونریزی پس از مدفوع

آموزش های قبل از عمل :

* چند روز قبل از عمل رژیم سبک و سرشار از مایعات فراوان بنوشید .

* ۸ الی ۱۰ ساعت قبل از عمل ناشتا باشید .

* روز قبل از عمل برای کاهش آلودگی و احتمال عفونت لازم است موهای اطراف ناحیه ی عمل را بتراید و استحمام کنید .

* قبل از رفتن به اتاق عمل ، زیورآلات ، اجسام فلزی ، گیره سر ، لنز و دندان مصنوعی خود را خارج کنید .

* قبل از ورود به اتاق عمل ، می بایست کلیه لباس ها ، لباس زیر و جوراب های خود را درآورید و لباس مخصوص اتاق عمل بپوشید .

* لاک ناخن های خود را پاک کنید و هیچ گونه آرایشی نداشته باشید .

* قبل از خروج از بخش جراحی ، ادرار خود را تخلیه کنید.

* عمل جراحی ممکن است تحت بیهوشی عمومی ، بی حسی نخاعی و یا بی حسی موضعی انجام شود.

آموزش پس از عمل :

* پس از انتقال به بخش بدون اجازه ی پزشک و پرستار ، چیزی ننوشید .

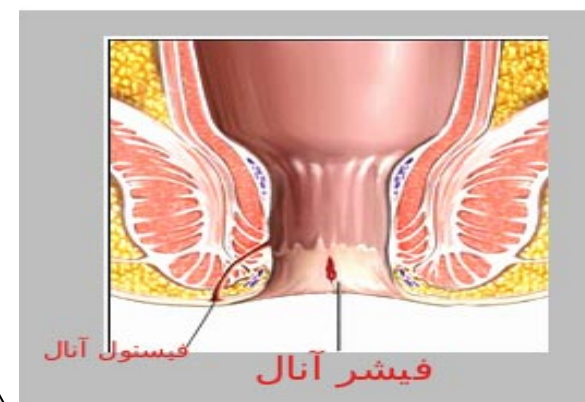
* با چرخش به پهلو ها و حرکت دادن پاها ، از خستگی ناشی از بی تحرکی ، جلوگیری کنید .

* هنگام خروج از تخت ، به توصیه پرستار عمل کنید و تحت نظارت پرسنل ، ابتدا لبه ی تخت نشسته و پاها را آویزان کنید و در صورت نداشتن سرگیجه راه بروید .

* لگن آب ولرم ، روز بعد از عمل ضروری است .

* توصیه می شود از روز بعد از عمل ، به مدت یک الی دو هفته ، ۳ الی ۴ بار در روز به مدت ۱۰ دقیقه در لگن آب ولرم بنشینید .

* استفاده از لگن آب گرم سبب کاهش درد و تورم شده و همچنین ناحیه ی مقعد را تمیز می کند .

مراقبت در منزل :

* درد و ناراحتی شما به هنگام دفع معمولاً بعد از یک ماه برطرف می شود ، در این مدت می توانید جهت کنترل درد از مسکن های تجویز شده توسط پزشک استفاده نمایید .

* آنتی بیوتیک ها را به موقع و کامل مصرف کنید .

* در صورتیکه اضافه وزن دارید ، وزن خود را کاهش دهید .

* پیاده روی برای شما مفید است .

* برای جلوگیری از درد و تحریک ، به مدت طولانی ننشینید و رانندگی نکنید .

* هر وقت احساس دفع داشتید حتماً به دستشویی بروید و از حبس کردن مدفوع خودداری کنید . هنگام دفع مدفوع از زور زدن خودداری کنید ، بعد از اجابت مزاج مقعد را به خوبی شستشو داده و با دستمال کاغذی نرم ، خشک کنید .

* پانسمان زخم به گونه ای باشد که جلوی خروج ترشحات را نگیرد .

* تا بهبود کامل ، مقداری ترشح از زخم وجود خواهد داشت . برای جلوگیری از لک شدن لباس زیر بهتر است از پد استفاده کنید . اگر موها شروع به رشد کنند لازم است آن را بتراشید تا از رشد مو بداخل زخم جلوگیری شود .

* دو تا سه هفته بعد از عمل می توانید فعالیت های عادی خود را از سر بگیرید .

رژیم غذایی :

* برای رفع یبوست توصیه می شود که از رژیم غذایی پرفیبر (میوه ها و سبزیجات) استفاده کنید .

* مایعات فراوان (حداقل ۸ لیوان در روز) بنوشید .

* از مصرف بیش از حد شیرینی و قهوه و شکلات اجتناب کنید .

* از خوردن سیب بدون پوست ، انار ، ماست و به (که باعث نفخ و یبوست می شود) اجتناب کنید .

* از مسهل و ملین بدون تجویز پزشک استفاده نکنید ، برای نرم کردن مدفوع از روغن زیتون ، آلو ، انجیر ، برگه هلو ، خاکشیر و شیر سرد استفاده کنید .

نکات قابل توجه :

توصیه می شود در صورت بروز عوارض بعد از عمل مثل خونریزی از مقعد ، ترشحات چرکی ، تب و یبوست به پزشک مراجعه کنید .

خونریزی به صورت قطره قطره بعد از انجام دفع طبیعی است .

اگر از محل عمل شما نمونه برداری شده ، لازم است نتیجه آزمایش را به پزشک نشان دهید تا با نظر پزشک ادامه درمان انجام گیرد .

انجام ویزیت های منظم و پیگیری درمان در روند بهبودی شما موثر است .